

สรุปบทเรียน รอบที่ 1/2569

อบรมทักษะดิจิทัลผ่านระบบ My e – Learning สำหรับ ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ

จากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) สพร.

โดย สถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล หรือ TDGA

(นางสาวจันทนา สงวนสิทธิ์ เศรษฐกรชำนาญการ กลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน สพข.6)

หลักสูตร “Leadership in the Age of AI : ผู้นำในยุค AI”

เนื้อหาที่มีดังต่อไปนี้

1. การเปลี่ยนแปลงบริบทโลกและบทบาทของ AI ในภาครัฐ

ในยุคปัจจุบัน AI ไม่ใช่แค่เครื่องมือทางเทคนิค แต่เป็น "ตัวเร่งการเปลี่ยนแปลง" ที่สำคัญ ผู้นำภาครัฐต้องเข้าใจว่า AI มีบทบาทในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการประชาชน การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อการตัดสินใจเชิงนโยบายที่แม่นยำ และการลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อนผ่านระบบอัตโนมัติ

2. ทักษะและความสามารถของผู้นำยุคใหม่ (AI-Ready Leader)

ผู้นำยุคนี้ไม่จำเป็นต้องเขียนโปรแกรมเป็น แต่ต้องมีทักษะด้านดิจิทัลที่สำคัญ ดังนี้:

- **Data-Driven Decision Making:** ความสามารถในการนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ประกอบการตัดสินใจ แทนการใช้ประสบการณ์หรือความรู้สึกเพียงอย่างเดียว
- **AI Literacy:** ความเข้าใจพื้นฐานว่า AI ทำอะไรได้และทำอะไรไม่ได้ เพื่อให้สามารถสั่งการและวางยุทธศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง
- **Agility & Adaptability:** ความคล่องตัวในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานเมื่อเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

3. การบริหารจัดการคนและเทคโนโลยี (Human-AI Collaboration)

หัวใจสำคัญของผู้นำคือการสร้างสมดุลระหว่าง "คน" และ "เครื่องจักร":

- **Augmentation ไม่ใช่ Replacement:** มองว่า AI มาช่วยเสริมศักยภาพของบุคลากร (Augmentation) ไม่ใช่มาแทนที่คนทั้งหมด
- **Upskilling & Reskilling:** ผู้นำต้องส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดได้รับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ เพื่อทำงานร่วมกับ AI ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- **Soft Skills:** ในขณะที่ AI ทำหน้าที่คำนวณ ผู้นำต้องเน้นทักษะที่ AI ทำแทนไม่ได้ เช่น การสื่อสารอย่างมีภาวะผู้นำ (Empathy), การแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนทางอารมณ์ และการเจรจาต่อรอง

4. จริยธรรมและธรรมาภิบาล AI (AI Governance & Ethics)

ผู้นำภาครัฐมีหน้าที่สำคัญในการกำกับดูแลการใช้ AI ให้มีความโปร่งใสและตรวจสอบได้:

- **Accountability:** ผู้นำต้องรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดจากการตัดสินใจของ AI
- **Bias & Fairness:** ระวังอคติในชุดข้อมูลที่อาจนำไปสู่การเลือกปฏิบัติในการให้บริการภาครัฐ
- **Privacy & Security:** การรักษาความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนถือเป็นลำดับความสำคัญสูงสุด

5. แนวทางการสร้างนวัตกรรมในองค์กรภาครัฐ

การนำ AI มาใช้ต้องเริ่มจากวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน:

- **Start Small, Scale Fast:** เริ่มต้นจากโครงการนำร่องขนาดเล็กที่เห็นผลเร็ว (Quick Win) แล้วจึงขยายผล
- **Growth Mindset:** สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่กล้าทดลองสิ่งใหม่และเรียนรู้จากความผิดพลาด